Seppo Nevalainen

18.1.2023

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaosto
sara.kuitunen@eduskunta.fi

Kirjallinen asiantuntijalausunto eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaosto
pe 20.1.2023 klo 10.30

Hallituksen esitys eduskunnalle sähköalan ja fossiilisten polttoaineiden alan väliaikaisia voittoveroja koskevaksi lainsäädännöksi, HE 320/2022 vp

Yleistä

Hallituksen esityksessä tartutaan aiheellisesti sähköalan yhtiöiden ansiottomien voittojen verottamiseen nykyisessä sähkömarkkinoiden häiriötilanteessa. Lakiesityksessä ehdotetaan verotettavaksi myös fossiilisten polttoaineiden jalostuksesta ja myynnistä syntyneitä ylisuuria voittoja. Ehdotuksen taustalla on korkeisiin energianhintoihin liittyvistä hätätoimenpiteistä oleva EU-asetus sekä maan hallituksen syksyn 2022 budjettiriihessä tekemät linjaukset. Esitys energia-alan yritysten windfall-voittojen leikkaamisesta on yhteiskunnan kokonaisedun näkökulmasta kannatettavaa.

Windfall-vero leikkaa ylisuuria voittoja liian vähän

Hallituksen esityksessä oleva sähköalan yritysten voittoihin kohdistuva 30 %:in lisävero leikkaa vain osan ylisuurista voitoista. Hallituksen alkuperäisessä esityksessä ollut 5 %:in suojaosuus tuloksesta olisi ollut riittävä eikä sitä olisi tarvinnut nostaa 10 %:iin. Myöskään veroprosentin alentaminen 33 %:sta 30 %:iin ei ole perusteltua, vaan korkeampi veroprosentti olisi tuonut enemmän windfall-verosta tuottoja valtiolle.

Mikäli windfall-veron taso jää tuohon esitettyyn 30 %:iin (suojaosuus 10 %), niin on varmistettava, että ylisuuret voitot käytetään uusiutuvan energian ja vihreän siirtymän investointeihin eikä kasvaneisiin osinkoihin ja yritysjohdon palkitsemiseen.

Windfall-veron tuotoilla on helpotettava kotitalouksien vaikeaa asemaa

Windfall-veron tuotoilla on helpotettava sähkön hinnan moninkertaistumisesta aiheutuneita taloudellisia ongelmia kotitalouksille. Kotitaloudet eivät ole voineet mitenkään varautua sähkön hinnan moninkertaistumiseen, etenkin kun samalla ruoan ja polttoaineiden hinnat sekä korot ovat voimakkaasti nousseet.

Seppo Nevalainen

18.1.2023

Ostovoiman heikentyminen on talouden vakauden ja työllisyyden kannalta riskitekijä.

STTK ry kannattaa windfall-veron käyttöönottoa. Windfall-vero olisi voinut kuitenkin olla tasoltaan korkeampi.

Lisätietoja Seppo Nevalainen, ekonomisti
seppo.nevalainen@sttk.fi
0400 798 958